

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ)
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ**

0811.02.4 «ԱՆԱՍՆԱՊԱՀԱԿԱՆ ՄԹԵՐՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

0811.02.02.4 «ՕՊԵՐԱՏՈՐ՝ ՄԵՔԵՆԱՅԱՑՎԱԾ ԿԻԹԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2019

1.	Կթի սարքավորումների շահագործումը		6տ		72	16	56						72
2.	Մեքենայացված կիթի իրականացումը		6տ		54	16	38						54
3.	Կաթի նախնական մշակման սարքավորումների շահագործումը		6տ		54	16	38						54
4.	Կաթի նախնական մշակումը		6տ		36	12	24						36
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				216	60	156						216
5.	ԸՆՏՐՈՎԻ		6տ		36								36
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ				22							12	10
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				1044	424	546	16				540	504
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				100								
	Շաբաթվա ժամերի քանակը											36	36

IV. ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				N	VII. ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐԻ, ԼԱՐՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՀԵՍԱՆՈՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐ	
1.	Կովերի կթի ինովացիոն տեխնոլոգիաներ			1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի	
2.				2.	Օտար լեզուների	
				3.	Հասարակագիտական առարկաների	
				4.	Համակարգչային	
	V. ՊՐԱԿՏԻԿԱ	Կիսամյակ	Շաբաթ	5.	Սանիտարիայի և հիգիենայի	
1.	Ուսումնական	5,6	7	6.		
2.	Նախաավարտական	6	2	7.		
3.				8.		
				9.		
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				ԼԱՐՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ	
VI. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ 29.06- 05.07 ընկած ժամանակահատվածում ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլներից պետական քննություն				1.	Տեխնոլոգիական սարքավորումների	
				2.		
						ԱՐՀԵՍԱՆՈՑՆԵՐ
				1.	Կթի մեքենաների մասերի նորոգման	
				2.		
						ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ
1.	Մարզադահլիճ					
2.	Մարզահրապարակ					

VIII. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Ուսանողների գիտելիքների յուրացման մակարդակը ստուգելու, ինչպես նաև ուսումնառության արդյունավետությունը վերահսկելու նպատակով, հաստատության ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող են անցկացվել առանձին առարկաների /մոդուլների/ ընթացիկ /միջանկյալ/ քննություններ, ստուգարքներ, ստուգողական աշխատանքներ: Ստուգարքներն, այդ թվում՝ տարբերակված, անցկացվում են առարկայի /մոդուլի/ համար սահմանված ժամերի հաշվին: Ըստ առարկաների /մոդուլների/ ստուգողական աշխատանքների թիվը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը: Քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգը սահմանում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:
2. Լաբորատոր աշխատանքների, օտար լեզուների, համակարգչային, գործնական, սեմինար, ֆիզիկական կուլտուրայի, ինչպես նաև ուսումնամեթոդական խորհրդի կողմից երաշխավորած առանձին առարկաների /մոդուլների/ գծով ուսումնական պարապմունքների, կուրսային նախագծման և արհեստանոցներում արտադրական ուսուցման ժամանակ ուսումնական խումբը բյուջետային ֆինանսավորման դեպքում կարող է բաժանվել ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում առնվազն 8 ուսանող՝ ելնելով ուսուցանվող առարկայի /մոդուլի/ յուրահատկությունից: Համապատասխան միջոցների առկայության պայմաններում ուսումնական պարապմունքները կարող են անցկացվել առանձին ուսանողների հետ /անհատական պարապմունքներ, ուսուցման անհատական ստեղծագործական ձևեր և այլն/: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ առանձին առարկաների /մոդուլների/ տեսական դասընթացը կարող է կազմակերպվել հոսքային պարապմունքի ձևով: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշումներն ու երաշխավորությունները ուսումնական տարվա սկզբում քննարկում է քոլեջի խորհուրդը, հաստատում՝ տնօրենը:
3. Նախասիրական առարկաները, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետը, բայց ոչ ավելի, քան շաբաթը 4 ժամ, որոշում է քոլեջը: Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների կողմից ներկայացված նախասիրական առարկաների ծրագիրը հաստատում է քոլեջի ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայական ծրագրով նախատեսված նյութը կարող է իրացվել նաև արտաուսումնական պարապմունքների տարբեր ձևերով՝ մարզական ակումբներում, սեկցիաներում, խմբակներում:
5. Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ելնելով տեղական պայմաններից, կարելի է փոփոխել՝ պարտադիր պահպանելով տեսական և գործնական ուսուցման, մոդուլների ամփոփման, պրակտիկայի, արձակուրդի ընդհանուր տևողությունը: Ամանորի և Սուրբ ծննդի տոների շաբաթը քոլեջը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր տարվա աշխատանքային ժամանակացույցը կազմելիս:
6. Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների ներկայացրած խորհրդատվությունների անցկացման ձևը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
7. Պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հանձնարարված փաստաթղթերի ուսումնասիրումը կատարվում է համապատասխան առարկաների ժամերի հաշվին:
8. Պահուստային ժամերը տնօրինում է քոլեջը՝ ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգի պահանջներին համապատասխան:
9. Ուսումնական պրակտիկան կարող է անցկացվել կենտրոնացված, կամ տեսական պարապմունքների հետ հաջորդաբար՝ պահպանելով պլանով նախատեսված ժամաքանակը: Պրակտիկայի անցկացման ժամկետը կարելի է տեղաշարժել ուսումնական տարվա նույն կիսամյակի ընթացքում: Պրակտիկայի յուրաքանչյուր ձև ավարտվում է հաշվետվությամբ՝ գնահատումով:
10. Նախաավարտական պրակտիկան անց է կացվում կենտրոնացված կարգով, ուսումնական պլանով նախատեսված ժամկետներում:
11. Ուսումնական հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ստեղծել լրացուցիչ կաբինետներ, մասնագիտացված լսարաններ:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար, 2) կիրառի ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 3) կիրառի անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 4) ձևավորի և զարգացնի միջանձնային հաղորդակցում, 5) խթանի համագործակցության ձևավորումը, ստեղծի նախապայմաններ շարունական գործընկերության համար:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները,

	<p>4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը,</p> <p>5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր անձնական հաղորդակցման և շփման ձևերի, գործնական հաղորդակցման եղանակների ու դրանց բաղադրիչների վերաբերյալ: Կառաջադրվեն իրավիճակային խնդիրներ՝ նպատակային հաղորդակցման հնարավորությունները բացահայտելու համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և առաջադրված իրավիճակում օգտագործում է հնարավորությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված հարցաշարեր, իրավիճակային խնդիրներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,</p> <p>3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք,</p> <p>4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է,</p> <p>5) մասնակցում է քննարկումների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր ուղղակի հաղորդակցման ձևերի վերաբերյալ, հանձնարարվում է որոշակի թեմայի շուրջ զեկույց և հաղորդում պատրաստել, առաջադրվում է թեմատիկ քննարկումներ, որի ընթացքում ուսանողը հանդես է գալիս հնարավոր բոլոր դրսևորումներով: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու</p>

	<p>պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին, խոսքը կառուցում է հստակ և նպատակային, կարողանում է արձագանքել ըստ իրավիճակի:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված քննարկման ենթակա թեմաներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և իրավիճակային առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր անուղղակի հաղորդակցման ձևերի վերաբերյալ, կհանձնարարվի որոշակի թեմայի շուրջ կազմել տեքստ՝ հաշվի առնելով հասցեատիրոջը, կառաջադրվի թեմա, որի վերաբերյալ տարբեր աղբյուրներից հավաքագրվում, ամբողջացվում և փոխանցվում է տեղեկատվությունը, կհանձնարվի բանավոր հակիրճ միտքը վերածել գրավոր ամբողջական տեքստի, իսկ ամբողջական ծավալուն տեքստից առանձնացնել առաջնային ինֆորմացիան և ներկայացնել հակիրճ խոսքով: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու

	<p>պատասխանը, թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և 80% ճշգրտությամբ կատարում է հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված քննարկման ենթակա թեմաներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	<p>Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հաստատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական աշխատանքների և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի գործնական աշխատանքներ որոշակի տեղեկատվություն ստանալու, մշակելու և դասակարգելու համար: Կառաջադրվի իրավիճակային խաղեր՝ անձնական շփում նախաձեռնելու, երկխոսության կողմ լինելու, զրույցը պահպանելու և եզրափակելու կարողությունները դիտարկելու, գնահատելու համար: Նույն առաջադրանքը կհանձնարարվի աշխատանքային շփումների համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր (մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը և թեստերը), նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման</p>

	<p>ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ, սցենարներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքում է անհրաժեշտ տեղեկատվություն, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական աշխատանքների և իրավիճակային խաղերի միջոցով: Թեստերի միջոցով ստուգվում է համագործակցությունը խթանող միջոցառումների իմացությունը, և կոնկրետ դեպքերի համար դրանց կիրառման առավել նպաստավոր տարբերակները: Կհանձնարարվի հավաքագրել որոշակի գործընկերոջ վերաբերյալ տեղեկատվություն և օգտագործել գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար: Կառաջադրվի իրավիճակային խաղեր՝ գործնական հաղորդակցում նախաձեռնելու, համագործակցության հասնելու և հետադարձ կապ ապահովելու համար: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր, մասնավորապես՝ հարց ու պատասխանը, թեստերը, նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:

	Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ, սցենարներ, դերային խաղերի սցենարներ, հաղորդակցման տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները, 2) կազմակերպի կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան, 3) կանխի հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնի անվտանգության միջոցառումներ, 4) ցուցաբերի առաջին օգնություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները

Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է թեստային առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողին կհանձնարարվի առնվազն 10 առաջադրանքով թեստ, որում նա պետք է ընտրի տվյալ իրավիճակի ճիշտ պատասխանը:</p> <p>Ստորև ներկայացվում է արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները՝ անվտանգության հիմնական կանոնները՝ ըստ տարբեր մասնագիտական աշխատատեղերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, էլեկտրաանվտանգության կանոնները, դրանց խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը, կենցաղային հիմնական սարքերի անվտանգության կանոնները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը առաջադրանքը կատարում է ճիշտ:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական),</p>

	<p>2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն),</p> <p>3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը,</p> <p>4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել որոշակի, կոնկրետ իրավիճակից բխող սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման, ինչպես նաև անհրաժեշտ աշխատանքային կամ կենցաղային նյութերի անվնաս օգտագործմանն ուղղված միջոցառումներ:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները,</p> <p>2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները,</p> <p>3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները,</p> <p>4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառների ու հետևանքների, դրանց կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ: Կհանձնարարվի ներկայացնել որոշակի խմբերի համար սահմանված աշխատանքային պայմանների ապահովման և կոնկրետ վտանգի կանխարգելմանն ուղղված</p>

	<p>միջոցառումներ: Կառաջադրվի կոնկրետ կենցաղային վթարի կամ պատահարի համար ներկայացնել փաստաթղթային ձևակերպումների բաղադրիչներ:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) տարբեր կտորվածքների դեպքում կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության գործողությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի կատարել (անհնարինության դեպքում՝ նկարագրել) առաջին օգնության գործողություններ՝ ըստ դեպքերի: Արդյունքի գնահատման որոշակի քայլեր նպատակահարմար է կիրառել արդյունքի ուսուցման ընթացքում՝ ելնելով առաջացած ընթացիկ իրավիճակներից:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը ճիշտ է կատարում բոլոր հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ

	անվտանգության կանոնների վերաբերյալ նորմատիվ ակտեր, մասնագիտական գրականություն, նյութեր, մշակված թեմաներ և իրավիճակային խնդիրներ, առաջին օգնության համար անհրաժեշտ միջոցներ, նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 32 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) կիրառի համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը, 2) խմբագրի և ֆորմատավորի տեքստեր, 3) պատրաստի և խմբագրի աղյուսակներ, 4) կատարի գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում, 5) համակարգչային ծրագրերով կազմակերպի ցուցադրություն, 6) աշխատի համացանցում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) համակարգչային համալիրում ներառվող հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչները բնութագրում է, 2) ճիշտ է պահպանում համակարգիչը և բաղադրիչները միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմանները, 3) օգտվում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից, 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը, 6) բացում է առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է փաստաթղթի տպագրում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվի հարցեր համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչների, օժանդակ տեխնիկական սարքերի, դրանց կիրառման և նշանակության մասին: Կհանձնարարվի միացնել համակարգիչը և դրան կից օժանդակ տեխնիկական սարքերը, օգտագործել ծրագրային հնարավորությունները՝ համաձայն առաջադրանքի: Ուսանողին կառաջադրվեն առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարել նույն գործողությունը. թղթապանակ և ֆայլ բացելու, պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից օգտվելու, ստեղծված ֆայլը պահպանելու, փակելու, առաջադրված վայրում տեղադրելու և տպագրելու գործողություն:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր, համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքեր:
Ուսուցման երաշխավորված	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ

Ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Խմբագրել և ֆորմատավորել տեքստեր
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար ծրագրերը պատրաստել է, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) տեքստային ցուցիչը տեղաշարժելով կատարելում է ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, փոփոխություններ, 4) մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորման գործողությունները ճիշտ է կատարում, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի տեքստեր մուտքագրելու, ձևավորելու, խմբագրելու տեքստը հավելելու գործողություններ՝ առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը: Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Պատրաստել և խմբագրել աղյուսակներ
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) աղյուսակներ կազմելու համակարգչային ծրագրերը և դրանց կիրառումը ներկայացնում է, 2) առաջադրված չափերով կազմում է աղյուսակ և մուտքագրում տվյալներ, 3) աղյուսակում կատարում է ուղղումներ, լրացումներ, փոփոխություններ, 4) աղյուսակի տվյալների մեջ ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի աղյուսակ կազմելու, ձևավորելու, խմբագրելու,

	<p>տվյալներ մուտքագրելու, աղյուսակային տվյալները հավելելու և տվյալների ֆունկցիոնալ կախվածություն ստեղծելու գործողություններ՝ առնվազն 2 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը: Ֆունկցիոնալ կախվածության օրինակ կարող է հանդիսանալ թվաբանական գործողությունների ամփոփումը, վերափոխումը (օրինակ՝ տոկոսի վերածելը) և այլն:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Ուսումնառության ընթացքում կիրառվում է տեսական և գործնական ուսուցման եղանակները: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով նաև Autosshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 2) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 3) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 4) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 5) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 6) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի նախապատրաստել ծրագիրը՝ ըստ առաջադրանքի գրաֆիկական օբյեկտներ, կանոնավոր պատկերներ, տեքստային բլոկներ գծագրելու, խմբագրելու, տվյալներ մուտքագրելու, խմբավորելու, ձևավորելու գործողություններ՝ առնվազն 3 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական

	գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Համակարգչային ծրագրերով կազմակերպել ցուցադրություն
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը ճիշտ է ներկայացնում, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի օգտվելով պատուհանային կառուցվածքից նախապատրաստել ցուցադրական ծրագիրը՝ թվային և տեքստային տվյալներ մուտքագրելու, խմբագրելու, նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, աղյուսակային և գրաֆիկական տվյալներ ներբեռնելու, ձևավորելու գործողություններ՝ առնվազն 2 հիմնական ծրագրում կատարելով նույն գործառույթը:</p> <p>Կառաջադրվի ազատ թեմայի ներկայացման համար պատրաստել ցուցադրություն և ներկայացնել՝ պահպանելով թեմայի տրամաբանական կապն ու հաջորդականությունը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը,

	<p>2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը,</p> <p>3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը,</p> <p>4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p> <p>6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում,</p> <p>7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, թեստերի և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կհանձնարարվի ներկայացնել համացանցի կառուցվածք, օգտագործման նպատակների բազմազանությունը, համացանցի միջոցով կարգավորման ենթակա հնարավոր հարցերը: Ուսանողին կհանձնարարվի մուտք գործել ինտերնետային ծրագիր՝ փնտրել առաջադրված տվյալները, ներբեռնել, օգտագործել և պահպանել տվյալներ: Կառաջադրվի որոշակի տեղեկատվություն փոխանցել սոցիալական կայքերի միջոցով կամ բաշխել ըստ հասցեականության:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և ամբողջությամբ ճիշտ է կատարում գործնական հանձնարարությունները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական գրականություն, համակարգիչ և համապատասխան ծրագրեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ</p>

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԽՈՇՈՐ ԵՎ ՄԱՆՐ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՑԵՂԵՐԸ»

Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների կենսաբանական և տնտեսական առանձնահատկությունների, հիմնական բուժարանային ցեղերի, դրսևորած նշանների ու վարքագծի վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 18 ժամ գործնական աշխատանք՝ 36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) բնութագրի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների կենսաբանական և տնտեսական առանձնահատկությունները, 2) ներկայացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բուժարանային ցեղերը, 3) ներկայացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների դրսևորած նշաններն ու վարքագիծը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների կենսաբանական և տնտեսական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների կենսաբանական առանձնահատկությունները, 2) բնութագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների տնտեսական առանձնահատկությունները:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր գյուղատնտեսական խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների կենսաբանական և տնտեսական առանձնահատկությունների՝ օրգան համակարգերի, սերմնավորման և ծնի, ինչպես նաև կերհատուցման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը ցուցադրական նյութի վրա

	<p>կներկայացնի կենդանիների օրգան համակարգերը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - գյուղատնտեսական կենդանիների կաթնատու ցեղերի օրգան համակարգերը, - գյուղատնտեսական կենդանիների օրգան համակարգերի կենսաբանական առանձնահատկությունները, - գյուղատնտեսական կենդանիների օրգան համակարգերի ֆիզիոլոգիան, - խոշոր և մանր եղջերավոր գյուղատնտեսական կենդանիների սերմնավորումն ու ծինը, - խոշոր և մանր եղջերավոր գյուղատնտեսական կենդանիների կերհատուցումը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական պարապմունքը:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան դիդակտիկ նյութեր և գրականություն, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ցուցադրական նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել կենսաբանության կաբինետում:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Ներկայացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բուծարանային ցեղերը</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) դասակարգում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների ցեղերը ըստ մթերատվության, 2) ներկայացնում է ՀՀ-ում բուծվող խոշոր գյուղատնտեսական կենդանիների հիմնական ցեղերը, 3) բնութագրում է ՀՀ-ում բուծվող մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հիմնական ցեղերը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների առավել տարածված բուծարանային ցեղերի, ինչպես նաև մեր հանրապետությունում բուծվողների մասին: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը ցուցադրական նյութերի վրա կներկայացնի խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղերը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղերի դասակարգումը ըստ մթերատվության,

	<ul style="list-style-type: none"> - ՀՀ-ում տարածված և բուժվող, ներկրված և տեղական խոշոր եղջերավոր կենդանիների ցեղերը, - ՀՀ-ում տարածված և բուժվող, ներկրված և տեղական մանր եղջերավոր կենդանիների ցեղերը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, գունավոր նկարներով ատլասներ, տեսահոլովակներ, մուլյաժներ և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել անասնաբուժության ամբիոնի լաբորատորիայում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական պարապմունք՝ 12 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների դրսևորած նշաններն ու վարքագիծը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նկարագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների դրսևորած նշանները, 2) բնութագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բնական վարքագիծը, 3) ներկայացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բնական վարքագծային հիմնական շեղումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հիմնական տարբերիչ նշանների, սովորական /բնական/ և անսովոր /էքստրեմալ/ պայմաններում նրանց կողմից դրսևավորվող վարքագծի /էթոլոգիա/ վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ժամանակ ուսանողը կտարբերակի կենդանիների դրսևորած հիմնական նշանները և վարքագիծը::</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների դրսևորած տարբերիչ նշանները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բնական վարքագիծը, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների բնական վարքագծային հիմնական շեղումները: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և</p>

	կատարում գործնական առաջադրանքները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, ուսումնական նյութեր, տեսահոլովակներ, դիդակտիկ և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել անասնաբուծության ամբիոնում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական պարապմունք՝ 12 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱԹՆԱԳԵՂՁԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԿԱԹԻ ՍԻՆԹԵԶՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գյուղատնտեսական կենդանիների կրծի կառուցվածքի, կաթի սինթեզման, կաթնատվության ու կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնների վերաբերյալ գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի կրծի կառուցվածքը, 2) ներկայացնի կաթի սինթեզումն ու արտազատումը, 3) ներկայացնի կաթնատվության և կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կրծի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	1) նկարագրում է կրծի և պտուկների ձևերը, մարմնին նրանց ամրացման աստիճանը, 2) ներկայացնում է մեքենայացված կթի պահանջներին համապատասխանող կրծի չափերը, 3) բնութագրում է կրծի գեղձային, մկանային և շարակցական հյուսվածքները,

	4) նկարագրում է կրծի արյունատար և նյարդային համակարգերը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի, կամ թեստային ու գործնական առաջադրանքների միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների կաթնագեղձի /կրծի/ մասին: Թեստային առաջադրանքով ուսանողին կհանձնարարվի բազմաբովանդակ հարցաշար խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների կաթնագեղձի կառուցվածքի վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը կներկայացնի մեքենայացված կիթին համապատասխան կրծի ձևաբանությունն ու մարմնին ամրացման աստիճանը: Արդյունքի ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կրծի և պտուկների ձևերը, մարմնին նրանց ամրացման աստիճանը, - մեքենայացված կրծի պահանջներին համապատասխանող կրծի չափերը, - կրծի գեղձային, մկանային և շարակցական հյուսվածքները, - կրծի արյունատար և նյարդային համակարգերը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաբինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կաթի սինթեզումն ու արտազատումը
Կատարման չափանիշներ	1) նկարագրում է կաթի գոյացման մեխանիզմը, 2) բնութագրում է կաթի արտազատման նեյրոհումորալ մեխանիզմը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների կաթնագեղձում կաթի գոյացման, ինչպես նաև գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը կներկայացնի կրծից կաթի արտազատման սխեման:

	<p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կաթի գոյացման մեխանիզմը կրճում, - կրծից կաթի արտազատման նեյրոհումորալ մեխանիզմը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաթինետային պայմաններում:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել կաթնատվության և կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	<p>1) բնութագրում է կաթնատվության վրա ազդող գործոնները, 2) նկարագրում է կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնները:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումը իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջերավոր կենդանիների կաթնատվության և կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնների վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի, արտադրության պայմաններում, ներկայացնել կաթի և կաթի բաղադրության վրա ազդող մի քանի գործոններ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կաթնատվության վրա ազդող գործոնները, - կաթի բաղադրության վրա ազդող գործոնները: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքը:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և</p>

	այլ անհրաժեշտ նյութեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՏԻՏՆ ՈՒ ԴՐԱ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕԴ-4-19-003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կաթնագեղձի առողջության և դրա վրա ազդող գործոնների, մաստիտների դասակարգման, կրծի բորբոքման ընթացքի ու դրա կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի կաթնագեղձի առողջությունը և դրա վրա ազդող գործոնները, 2) ներկայացնի մաստիտների դասակարգումը և կրծի բորբոքման ընթացքը, 3) ներկայացնի մաստիտի կանխարգելումը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կաթնագեղձի առողջությունը և դրա վրա ազդող գործոնները
Կատարման չափանիշներ	1) սահմանում է «առողջ կաթնագեղձ» հասկացությունը, 2) նկարագրում է առողջ կրծի դերը բարձրորակ կաթ ստանալու գործում, 3) բնութագրում է կրծի առողջության վրա ազդող գործոնները:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների կրծի առողջության և դրա վրա ազդող

	<p>գործոնների վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի, արտադրության պայմաններում, ներկայացնել կենդանու «առողջ» կաթնագեղձը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - «առողջ կաթնագեղձ» հասկացության նկարագիր, - կրծի առողջության վրա ազդող գործոնները, - առողջ կրծի դերը բարձրորակ կաթ ստանալու գործում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքը:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաբինետային պայմաններում:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Ներկայացնել մաստիտների դասակարգումը և կրծի բորբոքման ընթացքը</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) նկարագրում է մաստիտ հիվանդությունը, 2) դասակարգում է մաստիտի տեսակները, 3) ներկայացնում է մաստիտն առաջացնող պատճառները, 4) բնութագրում է մաստիտի կլինիկական ընթացքը:
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների կրծի առողջության և դրա վրա ազդող պատճառների վերաբերյալ: Ուսանողին կհանձնարարվի արտադրության պայմաններում ներկայացնել մաստիտն ու ցուցադրել դրա առաջացման պատճառները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - մաստիտ հիվանդության /կրծաբորբ/ նկարագիր

	<ul style="list-style-type: none"> - մաստիտի տեսակների դասակարգումը, - մաստիտն առաջացնող պատճառները, - մաստիտի կլինիկական ընթացքը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաբինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Մաստիտի կանխարգելումը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է մաստիտի կանխարգելման մոտեցումները, 2) իրականացնում է կրծի վիճակի գնահատում, 3) կիրառում է մաստիտի կանխարգելման մոտեցումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքով: Ուսանողին կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների կրծաբորբի /մաստիտի/ կանխարգելման վերբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի արտադրության պայմաններում գնհատել կրծի վիճակը և ներկայացնել այն մոտեցումները որոնք պարտադիր են մաստիտի կանխարգելման համար:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կրծի վիճակի գնահատում, - մաստիտի կանխարգելման մոտեցումները, <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ

	համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեսթեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաթինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԽՈՇՈՐ ԵՎ ՄԱՆՐ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՄՈՏ ՀԱՃԱԽԱԿԻ ՀԱՆԴԻՊՈՂ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-004
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին հաղորդել անհրաժեշտ գիտելիքներ խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների վերաբերյալ, դրանց կանխարգելման, հիվանդ կենդանիների առաջնային օգնություն ցուցաբերելու վերաբերյալ հմտություններ և կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 18 ժամ գործնական աշխատանք՝ 36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող ոչ վարակիչ հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը, 2) ներկայացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող վարակիչ հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը, 3) ներկայացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող մակարուծային հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը, 4) իրականացնի խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վիզուալ դիտարկում և տրամադրի առաջնային օգնություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների

	բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք1	Ներկայացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող ոչ վարակիչ հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը:
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող ոչ վարակիչ հիվանդությունները, 2) ներկայացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ վարակիչ հիվանդությունների արտաքին նշանները, 3) նկարագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման մոտեցումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների ոչ վարակիչ հիվանդությունների և դրանց կանխարգելման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի (ցանկալի է ֆերմայում) ներկայացնել ոչ վարակիչ հիվանդություններ ունեցող կենդանիներին, ցուցադրելով հիվանդությունների նշանները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող ոչ վարակիչ հիվանդությունները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ վարակիչ հիվանդությունների արտաքին նշանները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելումը, <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաթինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող վարակիչ հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը:
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող վարակիչ հիվանդությունները, 2) նկարագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների արտաքին նշանները, 3) ներկայացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման մոտեցումները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների և դրանց կանխարգելման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի (ցանկալի է ֆերմայում) ներկայացնել վարակիչ հիվանդություններ /եթե դրանք առկա են տնտեսությունում/ ունեցող կենդանիներին, ցուցադրել հիվանդությունների նշանները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող վարակիչ հիվանդությունները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների արտաքին նշանները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման մոտեցումները: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները::</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաթինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող մակաբուծային հիվանդությունները և դրանց կանխարգելումը:
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող մակաբուծային հիվանդությունները, 2) նկարագրում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մակաբուծային հիվանդությունների արտաքին նշանները, 3) ներկայացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մակաբուծային հիվանդությունների կանխարգելումը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների մակաբուծային հիվանդությունների և դրանց կանխարգելման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի (ցանկալի է \$երմայում) ներկայացնել մակաբուծային հիվանդություններով վարակված /եթե դրանք առկա են/ կենդանիներին, ցույց տալ հիվանդությունների նշաններն ու դրանց կանխարգելման ձևերը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հաճախակի հանդիպող մակաբուծային հիվանդությունները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մակաբուծային հիվանդությունների արտաքին նշանները, - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մակաբուծային հիվանդությունների կանխարգելումը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել \$երմայում և կաբինետային պայմաններում:
Ուսուցման ժամաքանակը	<p>երաշխավորված տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>

Ուսումնառության արդյունք 4	Իրականացնել խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների վիզուալ դիտարկում և տրամադրել առաջնային օգնություն:
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) իրականացնում է խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հետազոտումը, 2) ըստ անհրաժեշտության ցուցաբերում է հիվանդ կենդանիների առաջնային օգնությունը, 3) ժամանակին կատարում է գրառումներ գրանցամատյանում հիվանդ կենդանիների դիտարկումների և ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով: Կտրվեն հարցեր խոշոր և մանր եղջրավոր կենդանիների վիզուալ դիտարկման /արտաքին զննում/ և դրանց առաջնային օգնություն ցուցաբերելու վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի (ցանկալի է ֆերմայում) իրականացնել կենդանիների արտաքին զննում և կատարել դրանց առաջնային օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների հետազոտումը, - հիվանդ կենդանիներին առաջնային օգնության ցուցաբերում, - գրառումներ գրանցամատյանում հիվանդ կենդանիների դիտարկումների և ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաթինետային պայմաններում:
Ուսուցման ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ԵՎ ՀԻԳԻԵՆԱՅԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ»	

Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-005
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել սանիտարական նորմերի և հիգիենիկ կանոնների պահանջները պահպանելու, լվացման և ախտահանման տարբեր համակարգերը բնութագրելու, ավտոմատ և ոչ ավտոմատ սկզբունքով լվացման և ախտահանման աշխատանքներ կատարելու, կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում որակի կառավարման համակարգերի հիմնական սկզբունքները և ընթացակարգերը կիրառելու վերաբերյալ գիտելիք, հմտություններ և կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕՊ-4-19-004 «Խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մոտ հաճախ հանդիպող հիվանդություններ» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) պահպանի սանիտարական նորմերի պահանջները, 2) պահպանի հիգիենայի կանոնների պահանջները, 3) ներկայացնի կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում որակի կառավարման համակարգերի դերը սանիտարիայի պահպանման գործում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Պահպանել սանիտարական նորմերի պահանջները
Կատարման չափանիշներ	1) բնութագրում է «սանիտարիա» հասկացությունը, ներկայացնում է սանիտարական նորմերի պահպանման նշանակությունը կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում, 2) ներկայացնում է կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններին ներկայացվող սանիտարական պահանջները, 3) բնութագրում է պատշաճ գործունեության համար անհրաժեշտ համակարգերը և դրանց դերը կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսությունների համար,

	<p>4) դասակարգում է կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում օգտագործվող հիմնական լվացող և ախտահանող նյութերը,</p> <p>5) պատրաստում է աշխատանքային լուծույթներ,</p> <p>6) տարբեր իրավիճակներում պահպանում է սանիտարիայի նորմերի պահանջները;</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է ինքնուրույն աշխատանքի, թեստային և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Գործնական առաջադրանքը իրականացնելիս ուսանողը, համաձայն տրված ցուցումների, կպատրաստի լվացող և ախտահանող աշխատանքային լուծույթներ, կկատարի անհրաժեշտ լվացման և ախտահանման աշխատանքներ, ինչպես նաև կպահպանի սանիտարական նորմերի պահանջները տարբեր իրավիճակային առաջադրանքների կատարման ժամանակ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - «սանիտարիա» հասկացության սահմանումը և դրա բնութագրումը, - սանիտարական նորմերի պահանջների պահպանման նշանակությունը կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում, - աղտոտման շղթայի չորս օղակները՝ ազդանյութ-աղբյուր-փոխանցման եղանակ-օջախ, - ուղղակի և խաչաձև աղտոտման եղանակների նկարագրումը, - կաթը որպես միկրոօրգանիզմների գոյատևման և բազմացման աղբյուր, - կաթի աղտոտման հնարավոր աղբյուրները (սարքավորումներ, մասնագիտական գործիքներ, օժանդակ պարագաներ, աշխատողներ, միջատներ և կրծողներ, կուտակված փոշու կամ կեղտի տեղամասեր, կոյուղային, օդային և/կամ ջրային համակարգեր), - կաթի նախնական մշակման գործընթացներին ներկայացվող սանիտարական նորմերի պահանջները, - սանիտարական նորմերի պահանջների պահպանումը տարբեր իրավիճակներում, - լվացված և ախտահանված արտադրական տարածքների, սարքավորումների ու օժանդակ պարագաների կարևորությունը կաթի նախնական մշակման կազմակերպման գործում, - պատշաճ արտադրական գործունեություն (Good Manufacturing Practices-GMPs) համակարգի բնութագրումը և

	<p>դրա կարևորությունը կաթի նախնական մշակումը կազմակերպելիս,</p> <ul style="list-style-type: none"> - պատշաճ հիգիենիկ գործունեություն (Good Hygienic Practices-GHPs) համակարգի բնութագրումը և դրա դերը կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում, - վլացման և ախտահանման հիմնական սկզբունքների բնութագրումը, - վլացման արդյունավետության վրա ազդող գործոնների նկարագրումը, - կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում օգտագործվող հիմնական վլացող և ախտահանող նյութերի դասակարգումը, - հոսող ջրի, վլացող միջոցների և ախտահանող նյութերի (գոլորշի, տաք ջուր և քիմիական ախտահանիչներ) օգտագործման սկզբունքները արտադրական սանիտարիայի պահպանման գործում, - հիմնական վլացող և ախտահանող նյութերից աշխատանքային լուծույթների պատրաստումը, - վլացման և ախտահանման քայլերի հաջորդականության բնութագրումը, - CIP (cleaning-in-place) ավտոմատ համակարգով վլացման երկու հիմնական եղանակների (դատարկ տարողությունների վլացում ցնցուղով և խողովակաշարերի վլացում) բնութագրումը, այդ թվում հիմնական առավելությունների ու թերությունների նկարագրումը, - ավտոմատ և ոչ ավտոմատ վլացման ու ախտահանման աշխատանքների իրականացում: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե ուսանողն ընդհանուր առմամբ ճիշտ է պատասխանում առաջադրված թեստային հարցերին ու գործնական հանձնարարությունը կատարում առանց էական շեղումների:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մոդուլի ուսումնական ծրագիր, ուսումնական նյութերի սլայդներ, ցուցադրական նյութեր, մասնագիտական էլեկտրոնային և տպագիր գրականություն, լաբորատոր սարքեր, փորձանոթներ ու նյութեր, ուսումնական տեսանյութեր, իրավիճակային խնդիրներ, առաջադրանքներ և հարցաշարեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական պարապմունք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Պահպանել հիգիենայի կանոնների պահանջները

<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>1) բնութագրում է անձնական հիգիենայի կանոնների պահանջները, 2) ներկայացնում է աշխատանքային հիգիենայի կանոնների պահանջները, 3) պահպանում է հիգիենայի կանոնների պահանջները տարբեր իրավիճակներում:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է ինքնուրույն աշխատանքի, թեստային առաջադրանքի և գործնական հանձնարարության միջոցով: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի համաձայն տրված ցուցումների, պահպանել անձնական և աշխատանքային հիգիենայի կանոնների պահանջները տարբեր իրավիճակներում:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - աշխատակիցների առողջական վիճակի, հիվանդությունների և վնասվածքների, մարմնի ու հագուստի մաքրության, վարքագծային բնույթի դրսևորումների կարգավորման և այցելուներին ներկայացվող հիգիենայի պահանջների ապահովման վերահսկողությունը որպես անձնական հիգիենայի կանոնների պահպանման հիմնական ուղղություններ, - ձեռքերի լվացման և ախտահանման տեխնիկայի բնութագրումը և կիրառությունը, - ձեռնոցների և դիմակների օգտագործման դեպքերի նկարագրումը, - կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում ոչ հիգիենիկ գործունեության ձևեր (սնվել, խմել, ծամել, ծխել, ինչպես նաև պահել սնունդ, խմիչք, ծխախոտային արտադրանք, զարդեր (վզնոց, մատանի, ականջօղ) կամ անձնական օգտագործման դեղամիջոցներ), - աշխատանքային հիգիենայի կանոնների պահանջների բնութագրումը, - տարբեր իրավիճակներում (օրինակ, կիթի կազմակերպման, ճաշարանի այցելության, սանհանգույցից օգտվելու ժամանակ) հիգիենայի կանոնների պահանջների պահպանում: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե ուսանողն ընդհանուր առմամբ ճիշտ է պատասխանում առաջադրված թեստային հարցերին և կատարում է ինքնուրույն աշխատանքն ու գործնական հանձնարարությունն առանց էական շեղումների:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ</p>

	մոդուլի ուսումնական ծրագիր, ուսումնական նյութերի սլայդներ, ցուցադրական նյութեր, մասնագիտական էլեկտրոնային և տպագիր գրականություն, լաբորատոր սարքեր, փորձանոթներ ու նյութեր, ուսումնական տեսանյութեր, իրավիճակային խնդիրներ, առաջադրանքներ և հարցաշարեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական պարապմունք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել կաթ արտադրող ֆերմերային տնտեսություններում որակի կառավարման համակարգերի դերը սանիտարիայի պահպանման գործում
Կատարման չափանիշներ	1) բնութագրում է միջազգային չափանիշների կիրառության նշանակությունը կաթարտադրող տնտեսություններում, 2) ներկայացնում է վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետեր (ՎՎՀԿԿ / HACCP) համակարգի հիմնական սկզբունքները և ընթացակարգերը, բնութագրում է վտանգի վերլուծության և կանխարգելման ռիսկահեն կետեր (ՎՎԿԴԿ/HARPC) համակարգի առանձնահատկությունները, 3) նկարագրում է որակի համալիր կառավարման (TQM) համակարգի հիմնական սկզբունքները և ընթացակարգերը:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է թեստային առաջադրանքի և գործնական հանձնարարության միջոցով: Սանիտարիայի պահպանման գործում որակի կառավարման համակարգերի դերի վերաբերյալ թեստային առաջադրանք կատարելով ուսանողն ընտրում է առաջադրանքի ճիշտ պատասխանը տրված տարբերակներից: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողին կհանձնարարվի, համաձայն տրված ցուցումների, ապահովել ՎՎՀԿԿ/HACCP համակարգի յոթ սկզբունքների կիրառությունը և նախադրյալ համակարգերի արդյունավետ աշխատանքը տարբեր իրավիճակային հանձնարարություններ կատարելիս: Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասներն են՝ <ul style="list-style-type: none"> - «Կողեքս Ալիմենտարիուս» հասկացության սահմանումը և դրա բնութագրումը, - «Կողեքս Ալիմենտարիուս» սննդի միջազգային չափանիշների կիրառության նպատակները, - Վտանգի վերլուծության և հսկման կրիտիկական կետեր (ՎՎՀԿԿ/HACCP) համակարգի սահմանումը և բնութագրումը, - Մի շարք հասկացությունների, այդ թվում «վտանգ» (hazard), «ռիսկ» (risk), «կրիտիկական վերահսկողության

կետ» (critical control point-CCP), «կրիտիկական սահման» (critical limit), «վավերացում» (validation), «որոշումների ծառ» (decision tree) հասկացությունների սահմանումը,

- ՎՎՀԿԿ/HACCP համակարգի յոթ սկզբունքների բնութագրումը, այդ թվում (1) արտադրական հնարավոր վտանգների հայտնաբերումը, (2) կրիտիկական վերահսկողության կետերի հայտնաբերումը որոշման ծառի օգնությամբ, (3) կրիտիկական վերահսկողության կետերի (CCP) սահմանումը, (4) սահմանված կրիտիկական վերահսկողության կետերի մշտադիտարկումը, (5) անհամապատասխանությունների դեպքում ուղղիչ գործառույթների որոշումը, (6) հաշվառումների գրանցման (ստուգման ընթացակարգի) արդյունավետ համակարգի մշակումը, (7) ՎՎՀԿԿ/HACCP համակարգի ընթացիկ աշխատանքների վավերացման (փաստաթղթավորման և գրանցումների) համակարգի մշակումը,
- Պատշաճ արտադրական գործունեություն (Good Manufacturing Practices–GMPs), պատշաճ հիգիենիկ գործունեություն (Good Hygienic Practices–GHPs) և սանիտարական ստանդարտ ալգորիթմային գործունեություն (Sanitation Standard Operating Procedures–SSOPs) համակարգերը որպես ՎՎՀԿԿ/HACCP համակարգի արդյունավետ կիրառության նախադրյալ համակարգեր,
- Մենդամթերքի անվտանգությանը և մարդու առողջությանը սպառնացող ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական հիմնական վտանգների բնութագրումը,
- Որակի համալիր կառավարման (TQM) համակարգի հիմնական սկզբունքների բնութագրումը,
- Որակի համալիր կառավարման (TQM) համակարգի կիրառման հիմնական ընթացակարգերի նկարագրումը, այդ թվում արտադրական գործընթացների վերահսկման մեխանիզմների ստեղծումն ու կատարելագործումը, աշխատողների լիարժեք ներգրավման ապահովումը և արդյունքների բազմակողմանի մշտադիտարկումն ու գնահատումն արտադրական բոլոր փուլերում, որակի և ծառայությունների բարելավման պլանավորված և կառավարելի գործընթացների կազմակերպումը, հաղորդակցական հոսքերի արդյունավետ կազմակերպումը, համակարգային և ինտեգրացված մոտեցումների կիրառությունը, փաստահեն որոշումների կայացումը, որակի և ծառայությունների շարունակական բարելավման ապահովումը:

Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե ուսանողն ընդհանուր առմամբ ճիշտ է պատասխանում

	առաջադրված թեստային հարցերին և կատարում է գործնական հանձնարարությունն առանց էական շեղումների:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մոդուլի ուսումնական ծրագիր, ուսումնական նյութերի սլայդներ, ցուցադրական նյութեր, մասնագիտական էլեկտրոնային և տպագիր գրականություն, ուսումնական տեսանյութեր, իրավիճակային խնդիրներ, առաջադրանքներ և հարցաշարեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական պարապմունք՝ 8 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱԹԻ ՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՂՏՈՏՄԱՆ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԸ ԵՎ ԿԵՂԾՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-006
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կաթի հիմնական բաղադրիչների, կաթի քիմիական, ֆիզիկական ու մանրէաբանական հատկությունների, կաթի աղտոտման աղբյուրների և կեղծման տեսակների վերաբերյալ գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	30 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 10 ժամ գործնական աշխատանք՝ 20 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕՊ-4-19-004 «Խոշոր և մանր գյուղատնտեսական կենդանիների մոտ հաճախ հանդիպող հիվանդություններ» և ՄԿՕՊ-4-19-005 «Սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանում» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի կաթի կազմը և հատկությունները, 2) ներկայացնի կաթի աղտոտման աղբյուրները և կեղծման տեսակները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կաթի կազմը և հատկությունները:

Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է կաթի կազմը, 2) ներկայացնում է կաթի քիմիական հատկությունները, 3) ներկայացնում է կաթի ֆիզիկական հատկությունները, 4) նկարագրում է կաթի մանրէաբանական հատկությունները:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է լաբորատոր աշխատանքի և թեստային առաջադրանքի միջոցով: Լաբորատորիայում ուսանողը կատարում է անալիզներ՝ որոշելով կաթի քիմիական /կաթի թթվություն, յուղի, սպիտակուցի և կաթնաշաքարի պարունակություն/ և ֆիզիկական /կաթի տեսակարար կշիռ/ հատկությունները: Տրված թեստային առաջադրանքում հարնձնարավում է ընտրել ճիշտ տարբերակը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - «կաթ» հասկացության սահմանումը, - կաթի կազեինի, շիճուկային սպիտակուցների և ճարպագնդերի թաղանթների սպիտակուցների բնութագիրը, - կաթնայուղի և կաթնաշաքարի նկարագիրը, - կաթի հանքային նյութերի և վիտամինների բնութագիրը, - կաթի ընդհանուր և ակտիվ թթվության բնութագիրը, - կաթի խտության, օսմոտիկ ճնշման, մակերևութային լարվածության, մածուցիկության, ջերմահաղորդականության նկարագիրը, - կաթի մանրէասպան հատկությունների բնութագիրը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե ուսանողն ընդհանուր առմամբ ճիշտ է պատասխանում առաջադրված թեստային հարցերին և գործնականում ճիշտ կողմորոշվում կաթի թթվությունը և խտությունը որոշելիս:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մոդուլի ուսումնական ծրագիր, ուսումնական նյութերի սլայդներ, ցուցադրական նյութեր, մասնագիտական էլեկտրոնային և տպագիր գրականություն, լաբորատոր սարքեր ու նյութեր, ուսումնական տեսանյութեր, առաջադրանքներ և հարցաշարեր:</p>
Ուսուցման երաշխավորված	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ

Ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կաթի աղտոտման աղբյուրները և կեղծման տեսակները:
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է կաթի աղտոտման հիմնական աղբյուրները, 2) սահմանում է «կաթի կեղծման» հասկացությունը, 3) ներկայացնում է կաթի կեղծման հիմնական տեսակները, 4) կթի ժամանակ ապահովում է կաթի կեղծման կանխարգելումը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է թեստային առաջադրանքի միջոցով: Տրված թեստային առաջադրանքում հարնձնարավում է ընտրել ճիշտ տարբերակը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կաթի աղտոտման հիմնական աղբյուրների բնութագիրը, - «կաթի կեղծում» հասկացության սահմանումը, - կաթի կեղծման միջոցների նկարագրումը, այդ թվում՝ ջրով, յուղազուրկ կաթով, կերակրի սոդայով, ջրածնի պերօքսիդով, օսլայով, - կիթի ժամանակ կաթի կեղծումը կանխարգելելու միջոցների բնութագիրը: <p>Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե ուսանողն ընդհանուր առմամբ ճիշտ է պատասխանում առաջադրված թեստային հարցերին և գործնականում ցուցադրում է կաթի կեղծումը կանխարգելող միջոցառումները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ մոդուլի ուսումնական ծրագիր, ուսումնական նյութերի սլայդներ, ցուցադրական նյութեր, մասնագիտական էլեկտրոնային և տպագիր գրականություն, լաբորատոր սարքեր ու նյութեր, ուսումնական տեսանյութեր, առաջադրանքներ և հարցաշարեր:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-007

Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 22 ժամ գործնական աշխատանք՝ 50 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացնի հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը, 2) ներկայացնի կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը, 3) կատարի շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ, 4) բնութագրի կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը, 5) կատարի ծախսերի հաշվարկ, ձևավորի ապրանքի /ծառայության/ գինը, 6) մշակի բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր, 7) հաշվիլ հարկերը, տուրքերը, կազմի ֆինանսական հաշվետվություններ:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը
Կատարման չափանիշներ	1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում,

	<p>3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է,</p> <p>4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները,</p> <p>8) բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է խմբային քննարկումների և անհատական գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Քննարկումների ընթացքում բացահայտվում է բիզնես-գաղափարի և բիզնես-գործունեության հիմնական հասկացությունների վերաբերյալ ուսանողների յուրացրած գիտելիքների մակարդակը, իսկ գործնական հանձնարարությունների միջոցով նրանք ըստ իրավիճակի ներկայացնում և հիմնավորում են կոնկրետ բիզնես-գաղափար, որոշակիացնում են իրենց նախընտրած գործունեության տեսակը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Բիզնես-գաղափարը որպես բիզնես-գործունեության մեկնակետ, դրա ձևավորման նախադրյալները: Բիզնես-գաղափարի իրատեսությունը հիմնավորող ցուցիչները: Օրենսդրական դաշտի պահանջները հաշվի առնելու կարևորությունը: Գործարար միջավայրի օբյեկտիվ գնահատման կարևորությունը և մոտեցումները: Սեփական գործարար հնարավորությունների բացահայտումը և անաչառության կարևորությունը: Բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի ոլորտի ընտրությունը: Տեսլականի, նպատակի և ռազմավարության հստակ և հիմնավորված ձևակերպումը: Վերջնական բիզնես-գաղափարի գնահատումը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե քննարկումների ընթացքում ուսանողը ցուցաբերում է հիմնավորված եզրահանգումներ անելու ունակություն, իսկ գործնական առաջադրանքների ընթացքում ներկայացնում է տվյալ իրավիճակում առավել նախընտրելի ու հիմնավորված լուծումներ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Պարապմունքների անհրաժեշտ փուլերում անհրաժեշտ է կիրառել մտագրոհի տեխնիկան՝ հետագա քննարկման ուղղությունները ձևավորելու համար:</p>

	Անհրաժեշտ է ունենալ ֆլիպչարտ, գունավոր թղթեր, ամրակներ, տարբեր գույնի մարկերներ, ուսուցողական իրավիճակների նկարագրեր, բիզնես-գաղափարների հաջողված օրինակներ, տեսլականի, նպատակի և ռազմավարության ուսուցողական ձևակերպումներ՝ նաև ոչ հստակ ձևակերպված:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության կազմակերպչա-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է, 2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ է, 3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջորդականությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է, 5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում, 6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է, 7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է, 8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է, 9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է, 10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է, 11) կազմակերպության կառավարման առընչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է, 12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է, 13) կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է թեստային առաջադրանքների և գործնական հանձնարարականների հիման վրա: Թեստերի միջոցով ստուգվում է տարբեր կազմակերպչա-իրավական ձև ունեցող կազմակերպությունների, դրանց կառավարման առանձնահատկությունների վերաբերյալ ուսանողի գիտելիքները, իսկ գործնական հանձնարարությունների միջոցով ուսանողը պետք է տրված պայմաններին համապատասխան կազմի տարբեր փաստաթղթեր: Գործնական հանձնարարությունները նպատակահարմար է առաջադրել ըստ ուսուցման փուլերի:

	<p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Կազմակերպության հասկացությունը և բնութագիրը: Կազմակերպությունների տիպերը, դրանց բնութագրիչ առանձնահատկությունները: Կազմակերպությունների ստեղծման ու գրանցման կարգը: Գործընթացի օրենսդրական կարգավորումը: Կազմակերպության կանոնադրությունը: Կազմակերպության կառավարման խնդիրները, ֆունկցիաները: Կառավարման ոճերը, դրանց առանձնահատուկ գծերը: Կառավարման ապարատի կառուցվածքը, ստորաբաժանումները: Կառավարման բաժինների առանձնացման սկզբունքները: Աշխատանքի բաժանման անհրաժեշտությունը, աշխատատեղերի ձևավորման մոտեցումները տարբեր մեծության կազմակերպություններում: Կազմակերպության փաստաթղթային տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը, փաստաթղթերի ձևավորման կարգը: Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե թեստային առաջադրանքները կատարվում է հիմնականում ճիշտ, ոչ էական թերություններով, իսկ գործնական առաջադրանքները տրված պայմաններին համապատասխան կատարվում է ճիշտ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ուսուցման ընթացքում անհրաժեշտ է կիրառել առանձին իրավիճակների խմբային քննարկումներ:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական ու ցուցադրական նյութեր, տարբեր փաստաթղթերի նմուշներ, առանձին կազմակերպություններում աշխատանքի բաժանման, աշխատողների ֆունկցիաների սահմանման օրինակներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է մեկնաբանում <<շուկա>> հասկացությունը, 2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է, 4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում, 5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է, 6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է,

	<p>7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է,</p> <p>9) շուկայի հատվածավորումը իրատեսական է,</p> <p>10) մարքեթինգի գաղափարների /4P և 7P/ նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>11) մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է թեստային առաջադրանքների, խմբային քննարկումների և գործնական հանձնարարությունների հիման վրա: Թեստերի միջոցով ստուգվելու է շուկայի վերաբերյալ հիմնական հասկացությունների ճիշտ ընկալման ուսանողի կարողությունը, իսկ գործնական առաջադրանքների միջոցով նա կատարելու է իրավիճակին համապատասխան եզրահանգումներ /հնարավորության դեպքում կարող են օգտագործվել նաև ուսանողների ինքնուրույն դիտարկումների ու հետազոտությունների արդյունքները/: Արդյունքները անհրաժեշտ է քննարկել խմբում:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Շուկայի բնութագիրը: Շուկայի հետազոտության անհրաժեշտությունը և հիմնական ուղղությունները: Շուկայի հետազոտության գործընթացը: Շուկայական պահանջարկի գնահատումը: Շուկայի վրա ազդող գործոնները, գնորդի վարքագիծը: Մրցակցություն, դրա գնահատումը: Շուկայի հատվածավորումը: Մարքեթինգի 4 և 7 P-երը: Մարքեթինգային ռազմավարության էությունը և մշակման կարևորությունը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե ուսանողը թեստային և գործնական առաջադրանքները ընդհանուր առմամբ ճիշտ է կատարում, իսկ խմբային քննարկումների ընթացքում ցուցաբերում է իրավիճակին հիմնավորված արձագանքելու ունակություններ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Ամբողջ ուսուցման ընթացքում ըստ իրավիճակների անհրաժեշտ է կիրառել մտազրույցի տեխնիկան:</p> <p>Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, շուկայական իրավիճակների նկարագրեր, տիպական իրավիճակներում առավել հիմնավորված լուծումների օրինակներ, գործնական կիրառություն ունեցող փաստաթղթերի նմուշներ:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p>

Ժամաքանակը	գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում, 2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է, 4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առընչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է, 5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում, 6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է, 7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում, 8) ռեսուրսների պահանջվելիք մեծության հաշվարկման մոտեցումները հիմնավոր է, 9) հիմնական կապիտալի առանձին խմբերի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 10) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 11) աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 12) ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների եզրահանգումները հիմնավոր է:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է խմբային քննարկումների և գործնական առաջադրանքների հիման վրա: Ուսանողներին հանձնարարվելու է ըստ ռեսուրսների տարբեր խմբերի հաշվել առավել ընդհանուր նշանակություն ունեցող ցուցանիշները: Նպատակահարմար է գործնական առաջադրանքները հանձնարարել փուլերով՝ ըստ ռեսուրսների խմբերի: Քննարկումների ընթացքում նրանք ոչ միայն գնահատելու են ստացված արդյունքները, այլ նաև

	<p>առաջարկելու են լուծումների սեփական տարբերակները:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Կազմակերպության ռեսուրսների ընդհանուր բնութագիրը: Նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական ռեսուրսներ, դրանց կազմը: Հիմնական կապիտալ և շրջանառու կապիտալ: Ֆինանսական ռեսուրսներ: Ռեսուրսների մեծությունը բնութագրող ցուցանիշները: Ռեսուրսների օգտագործման մակարդակը բնութագրող ցուցանիշները:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե առաջադրանքները մեթոդապես ճիշտ են կատարվում:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, գործնական հանձնարարությունների փաթեթներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) <<ծախս>> հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը, 3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է, 5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում, 6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է ներկայացնում, 7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում, 8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը, 9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում, 10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է, 11) անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է շարունակական գործնական առաջադրանքի հիման վրա: Ուսանողներին

	<p>հանձնարարվելու է ըստ ծախսերի առանձին հոդվածների կատարել միավոր արտադրանքի կամ ծառայության համար դրանց հաշվարկներ և որոշել ինքնարժեքն ու գինը:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման հետ կապված ծախսերի հասկացությունը: Ուղղակի և անուղղակի ծախսեր, կայուն և փոփոխական ծախսեր: Ծախսերի մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը: Ծախսերի հաշվապահական ձևակերպման կարգը: Անալիտիկ և սինթետիկ հաշվառման կազմակերպումը: Միավորի ինքնարժեքի ծախսային հոդվածները: Ինքնարժեքի հաշվարկը: Շահույթի նորմայի հասկացությունը և կիրառումը: Արտադրանքի գնի մեծության հաշվարկը: Անհատական գնից շուկայական գնին անցման գործընթացը: Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե հաշվարկները կատարվում է ճիշտ:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, մեթոդական ցուցումներ, գործնական հանձնարարությունների փաթեթներ, հաշվարկների կատարման ընթացքում օգտագործվող օրինակելի ձևաթղթեր:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 6</p>	<p>Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է, 3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ճիշտ է կատարում SWOT վերլուծություն, 5) SWOT վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում, 6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է, 7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է, 8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել,

	9) բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է կազմված բիզնես պլանի հիման վրա, որում պետք է արտացոլված լինեն նախատեսված բիզնես գործունեության վերաբերյալ բոլոր հայտնի տեղեկությունները: Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները Բիզնես պլանի բովանդակությունը և բաժիններում ներառվող հարցերը: Բիզնես պլանի կազմման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալները, դրանց աղբյուրները: SWOT վերլուծության արդյունքների կիրառումը պլանը կազմելու ժամանակ: Բիզնես պլանի կատարման գործողությունների ծրագիրը, դրա կազմման մոտեցումները: Գործողությունների ժամանկացույցը: Պլանի կատարման հնարավոր ռիսկերը, դրանց հաղթահարման միջոցառումները: Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե պլանը կազմված է ճիշտ և հիմնավորված:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ բիզնես պլանի բովանդակությանը համապատասխան ձևաթղթեր, մեթոդական հանձնարարականներ, պլանը կազմելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 7	Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ
Կատարման չափանիշներ	1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում, 2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում, 3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում, 4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում, 5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին, 6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում,

	<p>7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում,</p> <p>8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում,</p> <p>9) ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռքբերումը գնահատվում է շարունակական գործնական առջադրանքների կատարման հիման վրա: Ուսանողներին հանձնարարվելու է հաշվել հարկերի և տուրքերի գումարները, լրացնել ֆինանսական հաշվետվություններ:</p> <p>Արդյունքի ուսուցման ծրագրային մանրամասները</p> <p>Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող հարկերի և տուրքերի տեսակները, դրանց տնտեսական նշանակությունը: Հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները: Հարկերի հաշվարկման կարգը և դրույքաչափերը: Հարկատուների պատասխանատվությունը հարկային օրենսդրության պահանջների պահպանման համար: Ֆինանսական հաշվետվությունների տեսակները, հաշվետվությունների լրացման և ներկայացման կարգը: Ստուգումների անցկացումը, կարգը:</p> <p>Արդյունքի ձեռքբերումը դրական է համարվում, եթե ուսանողը առաջադրանքները ճիշտ է կատարում:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումն իրականացվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական նյութեր, հարկերի վերաբերյալ օրենքներ և նորմատիվ փաստաթղթեր, մեթոդական նյութեր, հաշվետվությունների ձևաթղթեր, հաշվարկները կատարելու համար օգտագործվող ելակետային նյութերի փաթեթներ:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԹԻ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕԴ-4-19-008
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կիթի կազմակերպման հարթակների, վակուումի և պուլսացիայի համար նախատեսված համակարգերի, կիթի ապարատների, կաթի և օդի խողովակային համակարգերի նշանակության, աշխատանքի սկզբունքի, դրանց նախապատրաստման, աշխատանքային ռեժիմի բերման և շահագործման վերաբերյալ գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ:</p>

Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 16 ժամ գործնական աշխատանք՝ 56 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕԴ-4-19-005 «Սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանում» մոդուլը:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) ներկայացի կթի կազմակերպման հարթակները, 2) շահագործի վակուումի և պուլսացիայի համար նախատեսված համակարգերը, 3) շահագործի կթի ապարատները, 4) շահագործի կաթնատար և օդատար խողովակային համակարգերը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կթի կազմակերպման հարթակները
Կատարման չափանիշներ	1) բնութագրում է կթի կազմակերպման հարթակների հիմնական բաղադրիչները, 2) ներկայացնում է կթի կազմակերպման հարթակների տեսակները, 3) իրականացնում է կթի հարթակների շահագործում:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կթի հարթակների վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ժամանակ ուսանողը կշահագործի առկա /կթի շարժական ապարատ, «Յոլոչկա», «Տանդեմ», «Կառուսել» և այլն/ կթի հարթակը: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝ - կթի կազմակերպման հարթակների հիմնական բաղադրիչները, - կթի կազմակերպման հարթակների տեսակները, - կթի հարթակների շահագործումը: Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և

	կատարում գործնական առաջադրանքները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքի միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և կաբինետային պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 14 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2	Շահագործել վակումի և պուլսացիայի համար նախատեսված համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) դասակարգում է կթի սարքավորումները, 2) ներկայացնում է վակումի արտադրության և հսկողության համակարգի աշխատանքը, 3) բնութագրում է վակում պոմպերի տեսակները և դրանց աշխատանքի սկզբունքը, 4) ներկայացնում է վակումի կարգավորման մեխանիզմը և վակուումաչափի դերը, 5) ներկայացնում է պուլսացիայի համակարգի աշխատանքը, 6) շահագործում է վակուում-համակարգը և պուլսատորը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կթի ագրեգատի վակումի և պուլսացիայի համար նախատեսված համակարգերի շահագործման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանք կատարելիս ուսանողը կշահագործի կթի ագրեգատի վակումի և պուլսացիայի համակարգերը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կթի սարքավորումների դակարգումը, - վակուումի արտադրության և հսկողության համակարգի աշխատանքը, - վակուում պոմպերի տեսակները և դրանց աշխատանքի սկզբունքը, - վակուումի կարգավորման մեխանիզմը և վակուումաչափի դերը, - պուլսացիայի համակարգի աշխատանքը, - վակուում-համակարգը և պուլսատորը:

	Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական առաջադրանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 14 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Շահագործել կթի ապարատները
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է կթի ապարատների տեսակները և կառուցվածքը, 2) բնութագրում է կթի ապարատների աշխատանքի սկզբունքը, 3) շահագործում է կթի ապարատները, 4) լվանում և ախտահանում է կթի ամբողջ համակարգը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կթի ապարատների շահագործման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կիրականացնի կթի ապարատների շահագործում ու կներկայացնի աշխատանքի սկզբունքը, ապարատների տեսակները, կառուցվածքը, ինչպես նաև դրանց լվացումն ու ախտահանումը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կթի ապարատների տեսակները և կառուցվածքը, - կթի ապարատների աշխատանքի սկզբունքը, - կթի ապարատների շահագործումը, - կթի ամբողջ համակարգի լվացում և ախտահանում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 14 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Շահագործել կաթնատար և օդատար խողովակային համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է խողովակային համակարգերի տեսակները և դրանց դերը, 2) բնութագրում է կաթնախողովակաշարային համակարգի աշխատանքի սկզբունքը, 3) բնութագրում է հիմնական օդատարների և հավաքիչ տարողության դերը, 4) շահագործում է կաթի և օդի խողովակային համակարգերը:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կաթնատար և օդատար խողովակային համակարգերի շահագործման, ինչպես նաև հավաքիչ տարողությունների վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կշահագործի կաթի և օդատար խողովակների համակարգերը ու հավաքիչ տարողությունները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կթի ընթացքում գործարկվող խողովակային համակարգերի տեսակները և դրանց դերը, - կաթնախողովակաշարային համակարգի աշխատանքի սկզբունքը, - կաթի և օդի խողովակային համակարգերը, - կաթի ստացման ընթացքում հիմնական հավաքիչ տարողության դերը: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և

	այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 14 ժամ
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԵՔԵՆԱՅԱՑՎԱԾ ԿԻՔԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-009
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կիթի նախապատրաստման, կիթի «12 ոսկե կանոնների», կենդանու առողջության և մթերատվության վրա մեքենայացված կիթի ազդեցությունների վերաբերյալ գիտելիքներ, մեքենայացված կիթ և կթից հետո պտուկների ախտահանում իրականացնելու հմտություններ և կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 16 ժամ գործնական աշխատանք՝ 38 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕՊ-4-19-002 «Կաթնագեղձի կառուցվածքը և կաթի սինթեզումը», ՄԿՕՊ-4-19-003 «Մաստիտն ու դրա կանխարգելումը», ՄԿՕՊ-4-19-008 «Կթի սարքավորումների շահագործում» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) իրականացնի կթի նախապատրաստում, 2) իրականացնի մեքենայացված կիթ, 3) ներկայացնի մեքենայացված կթի ազդեցությունը կենդանու առողջության և մթերատվության վրա, 4) կթից հետո իրականացի կրծի խնամք:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իրականացնել կթի նախապատրաստումը
Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կիթի նախապատրաստման հիմնական քայլերը,

	<p>2) նախապատրաստում է մասնագիտական գործիքները և ապարատները,</p> <p>3) կատարում է կրճի և պտուկների մաքրում,</p> <p>4) ստուգում է կաթի առաջին շիթերը,</p> <p>5) ամրացնում է կիթի մեքենայի բաժակները պտուկներին:</p>
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր մեքենայացված կիթի նախապատրաստման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքը կատարում է արտադրության պայմաններում, որտեղ ուսանողը ըստ քայլերի հերթականության կիրականացնի կթի նախապատրաստման աշխատանքները մինչև կթի բաժակները պտուկներին հազցնելը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կթի նախապատրաստման հիմնական քայլերը, - մասնագիտական գործիքների և ապարատների նախապատրաստում, - կրճի և պտուկների մաքրում, - կաթի առաջին շիթերը ստուգում, - կթի մեքենայի բաժակները պտուկներին ամրացում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ</p> <p>գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել մեքենայացված կիթ
Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կիթի իրականացման «12 ոսկե կանոնները»,

	<p>2) պահպանում է կիթի կազմակերպման «12 ոսկե կանոնները»,</p> <p>3) իրականացնել կովերի ընտրություն՝ ըստ մեքենայացված կիթի պիտանիության,</p> <p>4) իրականացնում է մեքենայացված կիթ,</p> <p>5) հետևում է կիթի ընթացքին՝ պահպանելով սահմանված տեխնիկական պահանջները,</p> <p>6) հետևում է պուլսատորի աշխատանքին և համակարգում վակումի նորմատիվի պահպանմանը,</p> <p>7) ապահովում է կաթի ստացումը՝ համաձայն սահմանված տեխնիկական ու տեխնոլոգիական պահանջների:</p>
<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր մեքենայացված կիթի իրականացման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կիրականացնի կթի «12 ոսկե կանոնները», կհետևի կթի ընթացքին, կապահովի լավորակ կաթի ստացումը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կթի իրականացման «12 ոսկե կանոնները», - կթի կազմակերպման «12 ոսկե կանոնները», - կովերի ընտրություն՝ ըստ մեքենայացված կիթի պիտանիության, - մեքենայացված կիթի իրականացում, - կթի ընթացքի հետևում, սահմանված տեխնիկական պահանջների պահպանում, - կթի համակարգում վակումի նորմատիվի և պուլսատորի աշխատանքի պահպանում, - համաձայն սահմանված տեխնիկական ու տեխնոլոգիական պահանջների կաթի ստացման ապահովում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>

Ուսուցման Երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մեքենայացված կիթի ազդեցությունները կենդանու առողջության և մթերատվության վրա
Կատարման չափանիշներ	1) բնութագրում է մեքենայացված կիթի ազդեցությունը կենդանու առողջության վրա, 2) նկարագրում է մեքենայացված կիթի ազդեցությունը կենդանու մթերատվության վրա:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կենդանու առողջության և մթերատվության վրա մեքենայացված կիթի ազդեցության վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կներկայացնի թե ինչպես մեքենայացված կիթի սխալ իրականացումը կարող է վնասել կուրծն ու ազդել ստացվող կաթի որակի և քանակի վրա: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝ - մեքենայացված կիթի ազդեցությունը կենդանու առողջության վրա, - մեքենայացված կիթի ազդեցությունը կենդանու մթերատվության վրա: Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման Երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 4	Կթից հետո իրականացնել կրծի խնամք
Կատարման չափանիշներ	1) հանում է պտուկներին ամրացված կիթի բաժակները, 2) իրականացնում է կրծի և պտուկների ախտահանում, 3) ներկայացնում է կթից հետո կովերի կերակրման ու խնամքի կարևորությունը:

<p>Գնահատման միջոցը</p>	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կթից հետո կրծի խնամքի, կովերի կերակրման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կիրականացնի կթից հետո կրծի խնամքի գործընթացներն ու կներկայացնի կովերի կերակրման տեխնոլոգիան:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - պտուկներին ամրացված կիթի բաժակները հանումը, - կրծի և պտուկների ախտահանման իրականացում, - կթից հետո կովերի կերակրման ու խնամքի ներկայացում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
<p>Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները</p>	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>
<p>Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը</p>	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ</p>
<p>ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱԹԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ»</p>	
<p>Մոդուլի դասիչը</p>	<p>ՄԿՕԴ-4-19-010</p>
<p>Մոդուլի նպատակը</p>	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կաթի կեղտամաքրման, պաղեցման և սառեցման գործընթացների, կաթի պաղեցման և պահպանման ռեժիմների, անարատ կաթին ներկայացվող պահանջների, կաթի նմուշառման և օրգանոլեպտիկ գնահատման վերաբերյալ գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ:</p>
<p>Մոդուլի տևողությունը</p>	<p>54 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 16 ժամ գործնական աշխատանք՝ 38 ժամ</p>

Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕՊ-4-19-006 «Կաթի հատկությունները, աղտոտման աղբյուրները և կեղծման տեսակները» և ՄԿՕՊ-4-19-008 «Կաթի սարքավորումների շահագործում» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) իրականացնի կեղտամաքիչի շահագործում, 2) իրականացնի պաղեցման տարողությունների շահագործում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իրականացնել կեղտամաքիչի շահագործում
Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կեղտամաքիչի տեսակները և աշխատանքի սկզբունքը, 2) իրականացնում է կաթի ֆիլտրում և (կամ) կեղտամաքիչի շահագործում՝ համաձայն վերջինիս տեխնիկական պահանջների, 3) հետևում և կարգավորում է չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների և ավտոմատ կարգավորման համակարգերի աշխատանքի համապատասխանությունը տեխնոլոգիական և տեխնիկական պահանջներին, պահպանում է կեղտամաքիչի աշխատանքի օպտիմալ ռեժիմները, 4) կատարում է կեղտամաքիչի լվացման և ախտահանման աշխատանքներ՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կեղտամաքիչի տեսակների, կաթի ֆիլտրման, չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքները կարդալու և կեղտամաքիչի օպտիմալ ռեժիմների վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքը անց է կացվում ֆերմայում, որտեղ ուսանողը ըստ տեխնիկական պահանջների հերթականության կթից հետո կիրականացնի կեղտամաքիչի շահագործման գործընթացները /կաթի ֆիլտրում, չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների գրանցում, հետևում է կեղտամաքիչի օպտիմալ ռեժիմներին, կատարում լվացման և ախտահանման աշխատանքներ/: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝

	<ul style="list-style-type: none"> - կեղտամաքիչի տեսակները և աշխատանքի սկզբունքը, - կաթի ֆիլտրում և կեղտամաքիչի շահագործում՝ համաձայն վերջինիս տեխնիկական պահանջների, - չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների և ավտոմատ կարգավորման համակարգերի աշխատանքի համապատասխանությունը տեխնոլոգիական և տեխնիկական պահանջներին, պահպանում է կեղտամաքիչի աշխատանքի օպտիմալ ռեժիմները, - կեղտամաքիչի լվացման և ախտահանման աշխատանքներ՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 18 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Իրականացնել պաղեցման տարողությունների շահագործում</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է պաղեցման տարողությունների տեսակները և աշխատանքի սկզբունքը, 2) իրականացնում է պաղեցման տարողությունների շահագործում՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների, 3) հետևում և կարգավորում է չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների և ավտոմատ կարգավորման համակարգերի աշխատանքի համապատասխանությունը տեխնոլոգիական և տեխնիկական պահանջներին, պահպանում է պաղեցման տարողությունների աշխատանքի օպտիմալ ռեժիմները, 4) կատարում է պաղեցման տարողությունների լվացման և ախտահանման աշխատանքներ՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կաթի պաղեցման տարողությունների շահագործման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքը կատարելիս</p>

	<p>ուսանողը արտադրության պայմաններում՝ ըստ տեխնիկական պահանջների կիրականացնի կաթի պաղեցման տարողությունների շահագործման գործընթացները՝ չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների և ավտոմատ կարգավորման համակարգերի աշխատանքը, պաղեցման տարողությունների աշխատանքի օպտիմալ ռեժիմներն ու պաղեցման տարողությունների լվացման և ախտահանման աշխատանքները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - պաղեցման տարողությունների տեսակները և աշխատանքի սկզբունքը, - պաղեցման տարողությունների շահագործում՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների, - չափիչ-ստուգիչ սարքերի ցուցմունքների և ավտոմատ կարգավորման համակարգերի աշխատանքի համապատասխանությունը տեխնոլոգիական և տեխնիկական պահանջներին, պաղեցման տարողությունների աշխատանքի օպտիմալ ռեժիմները պահպանում, - պաղեցման տարողությունների լվացման և ախտահանման աշխատանքներ՝ համաձայն տեխնիկական պահանջների: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ գործնական աշխատանք՝ 20 ժամ</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱԹԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՄԿՕՊ-4-19-011
Մոդուլի նպատակը	<p>Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել կաթի կեղտամաքրման, պաղեցման և սառեցման գործընթացների, կաթի պաղեցման և պահպանման ռեժիմների, անարատ կաթին ներկայացվող պահանջների, կաթի նմուշառման և</p>

	օրգանլեպտիկ գնահատման վերաբերյալ գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ, որից՝ տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ գործնական աշխատանք՝ 24 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄԿՕՊ-4-19-006 «Կաթի հատկությունները, աղտոտման աղբյուրները և կեղծման տեսակները» և ՄԿՕՊ-4-19-010 «Կաթի նախնական մշակման սարքավորումների շահագործում» մոդուլները:
Ուսումնառության արդյունքները	Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝ 1) կատարի կաթի կեղտամաքում, 2) իրականացի կաթի պաղեցման և պահպանման գործընթացները, 3) իրականացնի կաթի նմուշառում և օրգանլեպտիկ գնահատում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել կաթի կեղտամաքում
Կատարման չափանիշներ	1) նկարագրում է կաթի կեղտամաքման տեսակները, 2) բնութագրում է կաթի կեղտամաքման գործընթացը, 3) ներկայացնում է կաթի կեղտամաքման վրա ազդող գործոնները, 4) կատարել կաթի կեղտամաքում:
Գնահատման միջոցը	Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր թարմը կթված կաթի կեղտամաքման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքը կատարելիս ուսանողը արտադրության պայմաններում կներկայացնի կթից հետո կաթի կեղտամաքման տեսակներն և կիրականացնի կաթի կեղտամաքում: Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝ - կաթի կեղտամաքման տեսակները,

	<ul style="list-style-type: none"> - կաթի կեղտամաքրման գործընթացը, - կաթի կեղտամաքրման վրա ազդող գործոնները, - կաթի կեղտամաքրման իրականացում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	<p>Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:</p>
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	<p>տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Իրականացնել կաթի պաղեցման և պահպանման գործընթացները</p>
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բնութագրում է կաթի պաղեցման գործընթացը, 2) ներկայացնում է կաթի պաղեցման և պահպանման նշանակությունը և առանձնահատկությունները, 3) կատարում է կաթի պաղեցման և պահպանման գործողություններ:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր թարմը կթված կաթի պաղեցման և պահպանման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը արտադրության պայմաններում կիրականացնի կաթի պաղեցման և պահպանման գործընթացները:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կաթի պաղեցման գործընթացը, - կաթի պաղեցման և պահպանման նշանակությունը և առանձնահատկությունները, - կաթի պաղեցման և պահպանման գործողություններ: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 3	Իրականացնել կաթի նմուշառում և օրգանոլեպտիկ գնահատում
Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է անարատ կաթին ներկայացվող պահանջները, 2) բնութագրում է կաթի նմուշառման տեխնիկան, 3) իրականացնում է կաթի նմուշառում՝ համաձայն սահմանված պահանջների, 4) կատարում է կաթի օրգանոլեպտիկ գնահատում:
Գնահատման միջոցը	<p>Արդյունքի ձեռք բերումը գնահատվում է հարց ու պատասխանի և գործնական առաջադրանքի միջոցով: Կտրվեն հարցեր կաթի նմուշառման և օրգանոլեպտիկ գնահատման վերաբերյալ: Գործնական առաջադրանքի ընթացքում ուսանողը կիրականացնի կաթի նմուշառման և օրգանոլեպտիկ գնահատման գործընթացը:</p> <p>Արդյունքի ծրագրային մանրամասները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - անարատ կաթին ներկայացվող պահանջները, - կաթի նմուշառման տեխնիկան, - կաթի նմուշառում՝ համաձայն սահմանված պահանջների, - կաթի օրգանոլեպտիկ գնահատում: <p>Արդյունքի յուրացումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը հիմնականում ճիշտ է պատասխանում հարցերին և կատարում գործնական առաջադրանքները:</p>
Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները	Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական պարապմունքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան մեթոդական և տեղեկատու գրականություն, թեստեր, դասագիրք, ուսումնական տեսանյութեր և այլ անհրաժեշտ նյութեր: Ուսուցումը նպատակահարմար է իրականացնել ֆերմայում և արհեստանոց-

	լաբորատորիայի պայմաններում:
Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը	տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ